

#CohesionAlliance

EU:N VAHVAN KOHEESIOPOLITIIKAN PUOLESTA

Yhteinen vetoamus

Vuoden 2027 jälkeinen uudistettu koheesiopolitiikka, jossa ketään ei jätetä jälkeen

Me, alueiden ja kuntien vaaleilla valitut edustajat kaikkialta Euroopasta, kehotamme Euroopan unionin toimielimiä ja jäsenvaltioiden hallituksia laatimaan **EU:lle kattavan ohjelman, jossa sosiaalinen, taloudellinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus on keskeisellä sijalla.**

Meillä on yhteiset tavoitteet: kestävän vaurauden ja hyvinvoinnin varmistaminen kaikille yhä digitalisoituneemmassa yhteiskunnassa, ilmaston neutraaliuden saavuttaminen ja biologisen monimuotoisuuden suojeleminen sekä väestörakenteen muutoksen seurauksiin puuttuminen. Tällainen muutokseen tähtäävä ohjelma edellyttää poliittista johtajuutta ja yhdennettyä näkemystä kaikilla tasoilla ja niiden välillä. Vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalistrategian olisi näytettävä edelleen suuntaa EU:lle. Niiden suunnittelu ja täytäntöönpano edellyttää kuitenkin paikallisten olosuhteiden parempaa huomioimista, koska paikallis- ja alueviranomaiset kamppailevat päivittäin niiden parissa, ja paikallis- ja alueviranomaisten vastuulla on lähes puolet EU:n jäsenvaltioiden julkisista investoinneista. Kuntien ja alueiden rooli vihreän siirtymän ja digitalisaation onnistumisen kannalta on ratkaiseva.

Koheesiopolitiikka pitää Euroopan yhtenäisenä. Sen avulla voidaan saada kaikki liikkeelle ja parantaa kaikkien elämänlaatua jättämättä ketään jälkeen, riippumatta siitä, missä ihmiset elävät ja mistä he ovat kotoisin. Olemme vakuuttuneita siitä, että koheesiopolitiikka tuo korvaamatonta lisäarvoa, koska sen avulla kyetään muun muassa lieventämään kasvaneita alueellisia ja sosiaalisia eroja jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä.

Vaadimmekin, että koheesiopolitiikka pidetään yhtenä EU:n kehitysmallin peruspilareista ja keskeisenä pitkäaikaisena ja hajautettuna investointipolitiikkana EU:n monivuotisessa rahoituskehityksessä vuoden 2027 jälkeen. Samaan aikaan koheesiopolitiikalla olisi oltava riittävää joustavuutta reagoida odottamattomiin tapahtumiin.

Jotta voidaan vastata asianmukaisesti nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, kannatamme koheesiopolitiikan uudistamista vuoden 2027 jälkeiselle ajanjaksolle seuraavien periaatteiden pohjalta:

- 1) Poliitiikka on kaikkien alueiden, kaupunkien ja kuntien ulottuvilla. Kaikilla alueilla on väliä riippumatta siitä, sijaitsevatko ne rikkaammissa vai köyhemmissä valtioissa.** Tämä on edelleen ehdoton edellytys, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinoiden joustava toiminta kaikkien eurooppalaisten hyväksi. On olennaisen tärkeää, että EU pysyy yhtenäisenä sekä vahvistaa maailmanlaajuisia johtajuuttaan ja kilpailukykyään. Koheesiopolitiikan pitäisi olla EU:n tärkein toimintapolitiikka, jossa asetetaan resurssitehokkaat paikallis- ja aluetason julkiset palvelut keskeiseen asemaan ja tuetaan paikallisia julkisia investointeja kaikkien hyödyksi.
- 2) Poliitiikka auttaa kytkemään sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden uuteen vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmaan ja EU:n strategiseen riippumattomuuteen.** EU:n on torjuttava entistä painokkaammin kehitysloukkuja, joihin monet alueet ovat langenneet joka puolilla Eurooppaa. Uudistettu koheesiopolitiikka olisi suunniteltava voimakkaaksi välineeksi, jonka avulla kyetään vapauttamaan jokaisen EU:n alueen taloudellinen potentiaali ja edistämään paikallälähtöistä innovointia termin laajimmassa merkityksessä.

- 3) **Politiikan yleisenä tavoitteena on ”oikeudenmukainen siirtymä” – muutos kohti ilmastonutraaliutta vaikuttaa jokaiseen alueeseen niiden ominaispiirteistä riippumatta. Ellei sitä hallita asianmukaisesti, se voi johtaa lisäeroihin ja epätasapainoisiin sosiaalisiin seurauksiin.** Kaikilla alueilla on erilaisia vahvuuksia, eriasteisia mahdollisuuksia ja hallinnollisia valmiuksia, joiden avulla ne voivat selviytyä muutoksesta. Jotkut alueet ovat muita haavoittuvampia. On kiinnitettävä erityistä huomiota alueisiin, jotka ovat erittäin riippuvaisia energiaintensiivisestä teollisuudesta. Samalla on kuitenkin muistettava, että kaikilla teollisuudenaloilla on ympäristöjalanjälkensä. On kehitettävä vuoden 2027 jälkeistä koheesiopolitiikkaa, jolla tuetaan räätälöityjä ratkaisuja oikeudenmukaisen siirtymän periaatteiden pohjalta ja joka on kaikkien Euroopan alueiden ulottuvilla.
- 4) **Politiikka perustuu paikallälhtöisiin ratkaisuihin: EU:n alueiden monimuotoisuus on voimavara.** Kaikki alueet harvaanasutuista alueista niihin, joilla on vakavia pysyviä luonnonhaittoja, kaupungeista ja suurkaupunkialueista maaseutualueisiin, syrjäseuduista, saarista, rannikkoalueista, raja-alueista, vuoristoalueista ja syrjäisimmistä alueista sijainniltaan keskeisiin alueisiin joutuvat kohtaamaan vihreän siirtymän ja digitalisaation sekä väestörakenteen muutokseen liittyvät haasteet. Yhtä ainoaa kaikille sopivaa ratkaisua ei ole olemassa. Hyvin suunnitellun koheesiopolitiikan on oltava riittävän joustavaa, jotta paikallistasolla voidaan kehittää tietyille alueelle soveltuvia strategioita ja jotta samalla voidaan täyttää EU:n yleiset poliittiset tavoitteet vakaisissa ja ennakoitavissa puitteissa. Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen (CLLD) ja yhdennettyjen alueellisten investointien kaltaiset alueelliset välineet ovat välttämättömiä osallistavien ja paikallälhtöisten toimien kehittämiseksi.
- 5) **Politiikka perustuu kultaisiin sääntöihin: yhteistyöhön perustuvaan hallintointiin, vahvistettuun kumppanuuteen yhteiskunnan kaikkien osatekijöiden kanssa, monitasoiseen hallintoon, joka perustuu aitoon vuoropuheluun paikallis-, alue-, valtio- ja EU-tason viranomaisten kanssa.** On ryhdyttävä toimiin koheesiopolitiikan rahoituksen nykyisen hajanaisuuden poistamiseksi ja laadittava aiempaa vahvempi yhteinen kehys, joka perustuu yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen synergioihin ja täydentävyyteen.
- 6) **Politiikan perustana on uusi luottamuksen kulttuuri EU:n eri hallintotasojen välillä.** Tällainen uusi toimintatapa auttaisi luomaan aiempaa myönteisemmän kuvan EU:sta. Euroopan komission olisi käynnistettävä laaja kuuleminen ja arviointi 1990-luvun jälkeen toteutetuista yksinkertaistamistoimenpiteistä ja verrattava niitä myös muihin EU:n ohjelmiin. Koheesiopolitiikkaa olisi arvioitava ottamalla huomioon pikemminkin sen todellinen vaikutus unionin kansalaisten elämään kuin tahti, jolla varoja käytetään.
- 7) **Politiikka vahvistaa alueellista yhteistyötä ja tukee alueellista innovointia ja demokratiaa.** Koheesiopolitiikka on osoittanut hyödyllisyytensä rajatylittävän, alueidenvälisen ja valtioiden välisen yhteistyön sekä makroalustrategioiden tukemisessa, jotta voidaan parantaa konkreettisesti ihmisten arkielämää. Alueellisen innovoinnin kumppanuudet ja älykkään erikoistumisen strategiat tarjoavat mahdollisuuksia sosioekonomisen ja osallistavan muutoksen edistämiseen paikallistasolla.
- 8) **Politiikassa vältetään koheesioon kohdistuvia haittavaikutuksia: kaikkien EU:n politiikkojen on tuettava taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisen periaatetta.** EU:n toimielinten on varmistettava, että kaikki ohjelmat ja toimintapolitiikat ovat johdonmukaisia niiden suunnittelusta käynnistämiseen ja että niissä otetaan huomioon mahdollisesti erilaiset alueelliset vaikutukset sekä pyritään vähentämään hallinnollisia rasitteita.

Kehotamme kansalaisia, ammattiliittoja, yrityksiä sekä valtiosta riippumattomia järjestöjä ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioita liittymään pyrkimyksiimme turvata oikeudenmukainen Eurooppa, jossa ketään ei jätetä jälkeen.

Allekirjoita vetoomus!

